

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihcizšczerńi w Budysčajnje a płaczi šchtwórtłětnje 1,50 hr. s portom.

13. njedźela po šwj. Trojizy.

Łut. 10, 23—37.

Bě jena s najrjeńšich hodzinow w žiwjenju našeho Šbóžnika, do kotrejež naš šapoczałt našeho teksta wjedže. Ššndomdžěpacž, kotrychž běšče Jezus wupóšlal, šo bychu wucžili a kšcžili, běchu šo k njemu wróćili a wobkřwědžili, šo šu jim tež čžerczi w Jezusowym njenje poddani byli. Duž štoje-šli šo Jezus w duchu a wón wobroczi šo k štwójim wucžobnikam a džěšče: Šbóžne šu te woka, kiž widža, šchtož wy widžicze; pšchetož ja praju wam, šo wjele profetow a kralow šu čžyli widžecž, šchtož wy widžicze a nješku jo widželi; a kšchecž, šchtož wy kšchicze, a nješku jo kšcheli. Šaknje našch Šbóžnik w tutym wotomiku pššnawa, šo je wón, wo kotrymž šu profetowo wěšcžili a na kotrehož šu pobožni w šańdženych lěštotekach wutrobnje čžekali.

Alle jenož krotki čžas móžesche šo Jezus nad tutej bóšškej radošcju wofšewicž. Ššmatowučeny postany, špštomasche jeho a džěšče: Wšštrje, šchto mam ja čžinicž, šo bych wěćžne žiwjenje herbował? Wón měšesche pšchi tutym prasčenju šle wotpohladanje; wón šebi myšlesche, šo Jezus něšchto wotmolwi, šchtož je pšchecžiwow Wóšššowemu šakonju. Alle tón Šnjes šnaje jeho wutrobu; pšchecželnije wón jeho na šakon połasa a rjekny: Šak šteji pišane w šakonju? Šak čžitasch? A pišmatowučeny dšrbni něšchto jemu žyle šnate wotmolwicž; w šakonju štešesche wšchaf žyle jašne wotmolwjenje na jeho prasčenje: Ty dšrbniš Boha, šwojeho Šnjesa, lubowacž s žylej šwojej wutrobu, s žylej šwojej dušchu, s žylej šwojej mozu a se wšchaj šwojej myšlu; a šwojeho bližšeho jako šam šo. Alle tał lohžy

njecha wón šo wotpofasacž dacž; wón čžze šo šam prawy čžinicž, šo je tuto po šdacju tał lohke prasčenje štajił, a tehodla šo dale prascha: Šchtoha je mój bližšchi? Ša čžyl šwojeho bližšeho lubowacž, ale hdže je? Šokaž mi jeho! Duž powjeda jemu Jezus krašne pšširunanje wo šmilnym Šamaritškim.

Šchto mam čžinicž, šo bych wěćžne žiwjenje herbował? to je tež ša kóždeho kšchecžijana najwážnišche prasčenje. Wotmolwjenje rěka hišcže džěška: Ty dšrbniš Boha, šwojeho Šnjesa, lubowacž a šwojeho bližšeho jako šam šo. Ššwjatu pšchikšnosć mamy, křucze šebi rošpomnicž, šchto tuta pšchikšnja šebi wot naš žada. Šokelž pał našch tekst wobšchěrnje jenož wo druhim džěle tuteje pšchikšnje jedna, šložny šwoju nutřnosć jenož na njón a prajmy: Šubujmy šwojeho bližšeho jako šam šo!

Praschamy šo: 1. Šchto je našch bližšchi? 2. Šak mamy jeho lubowacž?

1. Ššchi kónzu pšširunanja wo šmilnym Šamaritškim woprascha šo Šnjes pišmatowučeny: Škotry dha mjes tšmi tšjomi šda šo tebi, šo je bližšchi byl temu, kiž běšche mjes rubježnikow padnył? Šo je džiwne prasčenje. Wy bychmy wocžekali, šo budže šo Jezus prashecž: Šchto bě bližšchi měššnika abo lewita abo Šamaritšeho a šo by wotmolwjenje rěkał: Čžłowjet, kiž běšche mjes rubježnikow padnył, běšche jich bližšchi; ale měššnik a lewita šwojeho bližšeho njelubowaschtał, to čžinješche jenož Šamaritški. Šola měšto teho prascha šo tón Šnjes: Škotry mjes tšmi tšjomi bě bližšchi temu, kiž běšche mjes rubježnikow padnył? A pišmatowučeny wotmolwi prawje: Šón, kiž je šmilnosć na nim wopofasał. Šo našchim tekšcže je potajšim tón mój bližšchi, kiž je mi šmilnosć wopofasał. A na prasčenje: Šchto mam

činič, so bñh wěczne žiwjenje herbował? reka wotmolwjenje: Ty dyrbiš teho, kiž je tebi šmilnošč wopokasał, lubowacž jako šam šo. Bohu budž džaf, to ja móžu, šwojeho dobročela móžu ja lubowacž; lohko je, teho lubowacž, kiž na mni šmilnošč čini.

Drje kóždy wot waš, lubi čitarjo, móža wjele mjenow tajkich mjenowacž, kiž šu nam šmilnošč činili. Spominaječe jenož na šwojeju starscheju! Jimaj macze šo džakowacž, so seže po Božej woli žiwjenje dostali a so seže živi wostali. Jědž a picž a draštu staj wam daloj, wodnjo a w nožh staj šo ša waš prózowaloj, niž na šebje, ale na šwoje džěczo staj myšliloj. Dobrotow, kotrež šmy wot starscheju dostali, je kaž hwěšdow na njebju, kaž pěška pšchi morju.

A tola, šhto je to wšhitko pornjo šmilnošč, kotruž je nam Jesuž wopokasał! My běchmy do ruki rubježnika a mordarja wot spocžatka padnyli; tón naš žyle wuškěka, naš čěžko frani a poł mornych ležo wostaji. Nasche wócžko bě čěžko wobschodžil, taš so nješnajachmy wjazh šebje šamych a šwojeho Boha a njewidžachmy pucž k mērej. Naschej nosy bě čěžko franil; drje hdžez šo wo nasch wužitk a čělne wješele jednasche, móžachmy w štoku bēžecž, ale duchownje bēchmy šhromi, nješhmani k dobremu, pšchěšlabi, se šwojich hrěchow stanycz. Tež nasche wucho bē wón franil, hdžž Boži duch naš šhostasche a šwěrnny paštyr naš wolasche, dha bēchmy hluchi a njeпошлuchachmy na Boži hlóš.

Duž pšchistupi Jesuž k nam a wobali nasche rany pšches to, so k nam džesche: Šhudy hrěšniko, šmēm ja twój Šbóžnik byčž? Šhubjenny hrěšniko, šmēm ja twój Jesuž byčž? A wón liny wolij a wino do naschich ranow a posbēhny naš š nascheho hubjenštwā. Šaf šbóžnje šlincžesche jecho šlowo do naschich dušchow: Tvoje hrěchi šu tebi wodate, šu šanicžene pšches moju krej! A wón wjedže naš do hospody, w kotrežž šwojaty duch hospoduje; tón pyta naš a hoji naš wot naschich ranow pšches šlowo a šakramentaj, so budže nascha dušcha žyle štrawa. Šaj, historija muža, kiž bēsche mjes rubježnikow padnył, je nascha historija a historija šmilneho Samaritšeho je Jesušowa historija.

A hdžž šo nětk praschamy: šhto je mój bližšchi? dha dyrbinny wotmolwicž: Jesuž, pšchetož najmwjetšcha šmilnošč, kotruž šmy šhonili, je, so je Jesuž k nam pšchišchol a w naš polmornych hrěšnikach nowe žiwjenje šbudžil.

Alle tón šnjes pšchitasa pišmawucženemu: Dži a čini teje runosče! Jesuž je ša wšhitkich čłowjekow na šemju pšchišchol a šwoje žiwjenje do šmjercže dał, so by wšhitkich wumohl; wón je potajškim wšhitkich lubował, taš dyrbinny tež my wšhitkich čłowjekow lubowacž. Jesuž je šo wošebje nad hubjenny a nješbožownymi šmilil, taš dyrbinny tež my šo wošebje šmilicž nad tšmi, kotšž šu hubjeni a nješbožowni. Pšches Jesuša šu wšhitžy ludžo naschi bližšchi, wošebje paš čži, kotšž šu we nušy, jich dyrbinny wošebje lubowacž.

2. A temu dyrbinny paš š přěnja šwojej wocži wotewricž, so bñchmy nušu šwojich šobucžłowjekow pošnali. Ššmilny Samaritški je tež teho, kiž bē mjes rubježnikow padnył a wuškěkan, franjenny a polmornny pšchi dróšy ležesche, widžil. Móžno by tola bylo, so njeby šo na šwoje naležnosče myšklo, nješbožowneho dohladał, abo so, do šwojeho mēšta šhwatajo, njeby pošnal, hacž tam něšhto žive abo mornwe, něchtó, kiž wachuje abo špi, leži. Alle wón ma šwojej wocži wotewrjenej, wón widži jecho. —

A druhemu trjebamy čzoplu wutrobu, kotrežž je naschich šobucžłowjekow žel. Měšchnil a lewita staj tež widžiloj a staj tola nimo šchloj. Jimaj pobrachowasche šobuželaza wutroba. Rapokledku pšchidže Samaritški. Wjele jecho wot nješbožowneho džělesche. Wón mēšesche druhu wěru, be šlaw drugeho luda, haj, wonaj bēšhtaj nješpšchecželaj mjes šobu, pšchetož Židži

hidžachu Samaritškich a na wopaš. Alle na to šmilny Samaritški nješpomni, jako nješbožowneho wuhlada, bē jemu jecho žel.

A widženju a šobuželenju dyrbi škóncžnje štuš pšchicž, pemož je to najmwajnišche a to dospolna pemož. Ššmilny Samaritški wobala niž jenož rany, linje wolij a wino do nich a wostronja pšches to wotkomitnu šmjertnu štrachotu. To by tež hižo něšhto bylo. Wón čžini hiščeže wjazh. Wón wjedže teho muža do hospody, a pyta jecho a wosmje wšhitke wudawki na šo, kotrež šu nušne, so by šo nješbožownny žyle wostrowil. — D pójmy a čžinny teho runja! Wšchaf mamny k temu wšchudžom pšchiležnosč. W kóždej wšy šu šhori — dži a pytaj jich, a šhudži — šhwataj a podpjeraj jich, a šrudni — wopytaj a trošchtuj jich. Šustio šlyšchich wo nušy wěrybratrow w rošpróšchenu — o čžin jim dobrotu! A tam šteja pošhanjo a wolaju: „pšchidž a pomhaj nam!“ a hdžž tež šam k nim hičž njemóžesch, tvoje dary lubosče móžesch ša nich woprowacž. Nichtó njepraj: ja šym šam šhudž, se šwojimi šnadnyimi šrědkami njemóžu nikomu pomhajč.

Duž čžemy wšchitžy, taš wjele hacž je nad nami kóždy na šwojim mēštnje, se šwojimi šrědkami, po šwojich škladnosčach čžinicž, so bñchmy šwojim šobucžłowjekam šmilnošč wopokasali a tu pšchitasnju dopjelnil: Lubuj šwojeho bližšeho jako šam šo! Šamješ.

Pod kruschwini.

Wječor bu. Wuidžech do šahrody a šhdžech šo pod kruschwini na hóržy. Tam hrad šydam. Šhladujesch tam dele do doła lutyh šukow a šahrodow. Šesady tutych šbēha šo se šchtomow wēža žyrklicžki.

Šjany to šchtom, tuta kruschwina, wšyko a plódna! Bē mje ša taš někotru šymu šastarala hižo š dobrnym šadom. Tola dženkā ležachu wokoło mje tam kruschwy, rjane drje a wulle, tola šelenki hiščeže nješrale! Šsuchota wuhorjaza a wichoř torhatty bēšchtej pšchěšhwatane žně džeržaloj. To dyrbišch potom šnydom kruschwy šesbēracž! šebi prajach. Ššnadž šo tola hiščeže doleža!

Wot kruschwow pšche šahe ššchahennyh posbēžech wocži k nješjekam! Wódre, rjane to nješjeka! Wćróčžalki žaneje, ššhiba někotre wichořjate we wullej wšykosčži. Wćróčžalki dešchčikoweje žaneje, a tola wšcho taš lacžne: ludžo, škót, rostliny!

Do doła, hdžžž šady wšow a leža šo čžemna hola módrjesche, wócžžy šhladowaschtej. Tam, to šebi pomyšlich, w pēšku nješplódnyim šnadž wuj nětkle pyta na špalenym trawniku pižy ša škót, wo kotryž čžeta šo próžuje š nješpróžniwej ruku wot ranja hacž do nožh.

Šlaj, domišna a hola, kaš rjanej, lubej hetwaš! Tola nětkle! Škaš šrudne to wšcho! Šrudne? Šrudni tež ludžo? Ššlyšch, tam piškaja něhdže! Ach haj, tam we šukodnej wšy te reje dženkā abo tež bal! Ššobotu, runje šobotu! Šacž tež to teho dla šobotu, dofelž njetrejabaty njedželu do wšchědneho džěla, abo tehodla, so njebychu njedželu ke mšchi šchli? Šdy bychu to taš do wójny čžinicž čžyli!? Šdy bychu to takle naschi štari widželi! Derje jim, so to widžecž, šlyšhecž, nasšonicž njetrejabaty, šchtož my. Derje jim, so šo taš rudžicž njetrejabaty, šchtož wo kraj a lud, wo wošadu a gmejnu, wo štarych a wo mlóžinu! Šsuchota žalostna wuhorja wšcho, žiwjenje šo šhubja, mornwe byla bóle a bóle wšcho, haj wšcho!

A šchto widžu? Dolhi, dolhi čžah! Ludžo to šu, pšchčni šhotowani. Čžahnu tam po dróšy, tež pšchcnje šhotowani, a čžahnu, a čžahnu. A pytaja a hladaja a tola widžič, so nješwidža, šchtož čžjeja wuhladacž. Tola dale čžahnu te čžjódny

psychne, dale a dale. Slaj, czi prěni fastawaju, chzeja fastacž, to njemõza, czi sadni cziščeža do přědka. A duž dyrbja dale, dale. Hudžba w czahu piſka wješele kuſti. Bubon bubnuje, ſo druhdy flowa nješkychiſch. Tu czahnu, czi jeni ſtorfani, druſy czehnjeni, czi jeni wólniwi, czi druſy njewólniwi. Woczi poczinaju wudžeracž. Wuſchi ſo nastajeja. Tola woblicža czi praja: Nicžo! pſchezo hiſcheže nicžo, nicžo! Tam ſo ſwjesh jena pſchi bofu na pucž. Džerža ju, czahnu ju! Tola, žiwjenja wjazy njecžujo wõtaja ju ležo pſchi pucžu a czahnu a czahnu! Tu wuſtawa jedyn, njemõže wjazy ſobu, nohze wjazy ſobu. Wutorhne ſo ruſam a padnje mucžny, lacžny, hlõdny do procha. Seſady nima czah žaneho kõnza. Wjazy a wjazy pſchicžahnu a czahnu a czahnu nimo ſawutlacznych, padnjennyh.

Pſched prěnimi je wotewrjena na dobo ſemja ſcheroſo a daloko. Luta tam to cžemna hlubina a ſaſo hlubina. Wõlanje ſo tam přědku ſaſbõhnje, žalõſtne wulke wõlanje. A tola nje-widžijſch žadny rt wotewrjeny! Shtõ to wõla? Za duſcha to je, te duſche to ſu, kotrež wõlaja, ſtyſtne, ſrudnje žalõſcžo wõlaja, widžo pſched ſobu tu hlubinu, kotrež njewucžetnu. A hižo padaja czi prěni do njeje a czi druſy ſa nimi. Njeje žaneho wõbaranja a padaja a padaja a padaja do bjesdna, nicžo tam njewidžijſch, nicžo tam njeje, to nicžo to je: to hoſe nicžo! S wõlanja ſawutlacznyh ſtyſtnyh duſchow ſaſlinczi hlõž, wõſebity. Wõlaja mje? Shtõ, ſhto wõla mje? —

Satorhnu ſo, poſtanu njeſabžy! Shtõ to bẽ? Sdže bẽch? Pod kruſchwinu. A pſchede mnu nicžo hacž krajina mi derje ſnata, kotruž nõz pocžina wõdželacž. Tola haj, tam ſa plõtom ſahrody ſteji nẽchtõn! Liſtynõſchet! Nẽtkle hiſcheže? depeſcha?

Wõſmu, cžitam. Pſchecžel w Barlinje bẽ pſchi nẽkajtim ſwõjedžejſkim wuhocže padnyl a bõrſy wumrẽl. Wõlachu mje, ſo bñch pſchijſchof.

Pſchimnyh ſa cžoko. Shtõ to bẽ prjedny? Sa, wõm: pſchecžela hlõž mje wõlaſche prjedny ſ teho njewumõrneho czaha, kotryž tam czehnjeſche. A — o mój Božo! — a nẽtk tež wõm, ſhtõ to teži w tym njewumõrnym czahu: To ſu czi, kotſiž pytaju wõſchewjenje, žiwjenje, ſbože na tym ſwõcže, na tutej ſemi. A tõi ſwõt, ta ſemja jim da, ſchtož ma: nicžo, lute nicžo!

A mój pſchecžel tam mjeſ nimi? A wõi mje wõlaſche? Shtõ to? Ssym ja tež ſobu w tym njewumõrnym czahu? Wõ, abo bẽ to hlõž wõſkõržby, ſnadž hlõž pollecža, ſo nješkym to ſwoje cžini ſa njeho, ſa jeho duſchu, ta ſo ſawutlicž dyrbjeſche? A ſhtõ wjazy to w tutym njewumõrnym czahu, kotryž napſchecžitwo czehnje temu hoſemu nicžo? Czi moji? Czi mi dowõrjeni? Naſche džecži? Naſcha mõdžina?

O, ſo bñchmy ſo dohladali, kaſ pod wuhorjazej ſuchotu nẽtkle hinje liſcžo a plõd a pada, a ſo dohladali, ſo tež duſcham naſchim hroſy ſuchota wuhorjaza, ſmjertna, a pad, wulki pad!

Je kſchecžanſtvo ta jena wõrna nabožina?

Cžak do wulkeje wõjny bẽſche cžak ſwõtawõbhõda. Lõžko czi bẽ, ſ jeneho kraja do drugeho, ſ jeneho ſemjedžela do drugeho pſchicž, a niz cžejſcho, ſo wõkõlo ſemje pucžowaſche. Taſ ſeſnachu ludžo wjele a wõſebje bẽ to jene praſchenje, ſ kotrymž ſo wõſebje w kſchecžanſkich ludach ſabõrachu: Kẽtko wſchelacžich nabožinow je jich tola na naſchej ſemi! A mjeſ nimi tež taſte, kotrež maja jich runje telko a hiſcheže wjazy pſchicžewarjow telkož kſchecžanſtvo! Wõ „põhanſtwe“, Africanskich ludow drje telko ſebi njepomõdachu, cžim bõle paſ ſkycheſche mjena kaž Konfuſius, Mohamed, Laotſe, Buddha a druge. Eſu to ſaſõžerjo a profetojo nabožinow abo wõrnyuſnacžow, kotrymž ſo

jich hobrſte ſkly ſemjewõbhõderjow wuſnawa. Duž je bjes džiwa, haj duž je prawje, ſo ſo praſcheſch: Wõže kſchecžanſtvo pſchi ſwojim wõtacz, ſo praji, ſo je ta wõrna, jenicžy wõrna nabožina?

Prjedny hacž wotmõlwjenje na tuto praſchenje pytamy, nẽkotre flowcžka wõ prjedny naſpomnjennyh mjenach: Konfuſius, Mohamed, Buddha. Konfuſius abo Konfucſe je reformator ſtarochinſkeje nabožiny a je ſemrẽl 478 do Khr. n. do Khr. n. Teho wucžba bẽ mjenje nabožina, bẽ bõle moralna, wucžba dobrõch pocžinkow. Konfuſius přẽduje taſ rjež „tõi ſrjedžny pucž“ mjeſ ſaprẽwanſtвом a mjeſ wužiwaniſtвом, t. r. njetrjebaſch ſo wſcheho na tutym ſwõcže wſdacž, nješkẽſch paſ tež chžyjaty bñcz a wſcho do ſyteje wõle dowužiwacz. Tuta wucžba abo nabožina mjenuje ſo džejſnijſchi džej konfuſianiſmus. Dõkẽž paſ wona wõt wſcheho ſpocžatka a w bẽhu ſwojeho wuwõwanja to wõrne nabožne bõle a bõle wuwõtawõſche, njemõžesche wona ſpõkõjicž to nabožne žedjenje a cžucže, kotrež w kõždym cžlowjeku je, njech ſteji na wyſokim abo niſkim ſkõdžejku kultury. Tehõdla wõſteji tež põdla konfuſianiſma dale jena druga wucžba, kotrež wucžet a profeta je Laotſe. Konfuſianiſmus, kotrehož pſchicžewarjo ſo te Konfuſiej jaſo najwõſchemu idealej abo najwõſchej doſpõkõſcži modla, je hlõwna abo ſtatna nabožina Chiny.

Laotſe je wõ nẽſchto ſarſchi hacž Konfuſius; jeho wucžba bẽ pſchede wſchẽm nabožna. „Tao“, taſ wõi praſeſche, je ſpõczatk wſcheho, ſpõczatk widomneho ſwõtõ kaž wſchẽch dobrõch pocžinkow; wõt tam cžlowjek a tam dyrbi ſaſo dõncž, jeho pſchicžewarjo mjenuja ſo Taoſe. Tao je po naſchej rēczi ſnadž telko kaž „flowo“, „mudroſcž“. Žyła wucžba je wõ wſchelacžim podobna Buddhijmeji.

Buddha rẽla „tõi roſſwõtleny.“ Buddha bẽ mjeſ lõtami 600 hacž 400 do Khr. n. živy a bu ſaſõžer a profeta haj Wõh nabožiny a wucžby, kotraž ſo po nim mjenuje Buddhijmus. Wjaz hacž 30 procentow wſchẽch ſemjewõbhõderjow wuſnawaja ſo t jeho wucžbe, to je nẽſchto mjenje hacž 3. džel žyheho cžlowjeſtwa. Buddha wucžesche ſaprẽwajo jeneho Wõha wumõženje wõt wſchẽch cžerpenjow tučžakneho žiwjenja, t temu pſchicžewarje cžlowjek pſches to, ſo ſo pſcheco ſaſo ſ nowa cžlowjek ſcžini, doniž njeje ſo ſkõcžnje po doſhim pucžowanju pſches taſ a taſ wjele cžlowſkich žiwjenjow pſchecžijſchacž hacž t wõcžnemu mẽrej wõ Nirwana. (Wõt njeho wuſnychu a wuſnu czi w 33. cžijle naſpomnjeni theofophõjo). Buddhijmus je ſwojeho ſaſõžerja a profetu w bẽhu cžaka ſcžini ſa ſwojeho Wõha, hacžrunje tutõi Wõha do žyła přejesche, potajkim atheiſta abo Wõhaprẽjer bẽſche. Buddhijmus ſam bu bõle a bõle nabožina praſchecžkich mnichow, dobrõch ſtutkow a ſlužby reliquijow abo „žwõjatnyh“ ſawõſtajeſkow.

Mohamed je mjeſ mjenowanymi tõi drje nam najbõle ſnaty. Wõmny, ſo dyrbjeſche w lęcže 622 po Khr. n. ſ Mekka wõ Arabiſkej do Medina cželacz, a ſo jeho pſchicžewarjo, kiž Mohamedanow mjenujemy, wõt tuteho lõtõ 622 ſwõj cžak ličža, mjenuja tutõ cželacžu „hadſchra.“ Wõi ſam chžyſche reformator bñcz a cžlowjeſtwa ſaſo pſchicžewarje tu jemu wõrny, cžijſtu nabožinu, kotraž bu, kaž wucžesche, pſches židowſtvo a kſchecžanſtvo njecžijſta ſcžinjena. Cžijſta bu wona nẽhdy wõt Wõha Abrahamej ſjewjena. Wõjſas, Jeſuſ Khr. n. ſu ſa Mohameda profetojo, tola Mohamed tõi najwõjſchi. Eſwojeho Wõha mjenowaſche „Allah“. S teho poſhadža to huſto ſkychane flowo: „Allah je wulki a Mohamed je jeho profeta.“ Tutemu Wõhu žyly ſwõt ſlužowny ſcžinicž, to bẽ jeho najwõjſche žadnje, tehõdla tež wjele wõjnow, taſ pſchicžewarje jeho pſchicžewarjo hacž pſched Wien a na wjecžornym bofu hacž t Fran-

zowstlej. *Islam* mjenuje ho tuta wuczba tež a jeje kniha je „*Koran*.“ —

Bo tajkim pschodklowje wo tutech wuczbach a nabožinach nětk wróczo saho k naschemu praschenju: Může kšeseczanstwo pschi hwojim wostacž, so praji, so je ta wěrna, ta jenicžy wěrna nabožina?

My lóžscho k sprawnemu sešnacžu s tutech praschenjom a s zylej wězu pschińdžemy, hdyž hebi najprjedy powjedacž damy, sčto něchtón nashoni.

„*Jedžech*“, tak powjeda jedyn, kotryž wobryedž wojowanja pschecziwo wotpadej wot zyrkwje steji, „*ras se želesnizu*. Wě žiwa rosmolstwa w mojim wotdželu. S woprědka rosmolwjachu ho wo politiski a hospodarski praschenjach. Pschi tym ho mi na jnym mlodym knjesu to spodobasche, so wón, njech tež hewať ho žiwje rosmolwjesche, něotre rasy prajesche: „*Wo tym nje-móžu rošbudžicž, wo tym dosč njewěm!*“ Wórny pschińdžechmy tež k rosmolwje wo nabožnych praschenjach. Tu pať nětk rěčesche a rěčesche naspomnjemy mlody knjes wscho móžne, jene wuprajente bē pschezo bóle wopacžne hač te druge. Na pschiklad wón rjekny: „*Biblija njeje ničzo hódna! je 20 000 krócž smylena!*“ *Prosach* jeho podarmo, so by mi to dopokasať a mi prajiť, sčto to do zyla na hebi ma a hdyž jow tajku „*mudrosč*“, — njemijy njemudrosč — ma.“ Skóncžnje pschida, so ma to je spikow *Adolfa Hoffmanna*. Nětk ja knjesa *Adolfa Hoffmanna* hewať njesnaju, jenož wěm, so s jeho němežinu to hubjenje steji. Ale jeho wjedjenje wo nabožnych wězach je hiščeje wjele hubjeńsche! Hdyž něchtón derje němski njemóže, njemóžesč jemu s teho porč sežinicž, hdyž pať něchtón wo nabožnych praschenjach piža s tak mólcžicžkim wjedženjom a frošmnenjom, dyrbiš jemu pschivolacž: „*Schewz njech schewzuje!*“ Móhł knadž ho temu knjecž, tola dyrbiš plafacž, dokelž jeho njewěrne abo pokwěrne wuczby jich tškazy sa nim plapotaja.“ (Pofr.)

Zyrkej a stat.

1. januarej 1922 dyrbi ho po woli sakškeho konsistorstwa nowe wožadne sarjadowanje sawjesč. Tehodla dyrbja ho pschezo zyrkwine prjódstejerstwa s tutech nowym sarjadowanjom saběracž a hebi pschezo pschemyblowacž, tak by ho to w jich wožadje po nowym sarjadowanju najlěpje pschewjedlo. Jedna ho tu wošebje wo wožadne fastupjerstwo a zyrkwine pschedstejerstwo. Stať tutej fastupjerstwo abo hač do zyla wobej a niz jenož zyrkwine pschedstejerstwo (tak w malych wožadach) ho wolitej, to ma ho psches městne sakonje postajicž. Nacziški sa tute sakonje dyrbja hač do 1. oktobra zyrkwinej wyschnosčzi pschedpołožene byč. Duž je na čažu, so ho niz jeno zyrkwine pschedstejerstwa ale tež wožadni nadrobnišcho s wězu saběraju. —

Lipsčanske jjednocženstwo ewangeliskich wučerjow a wučerčow sa ewangeliske schule je mjes druhimi sežehowaze sakady sa nabožne roswučowanje w schuli pschijalo.

1. Sa do *Khrysta* wěryjazych wučerjow je to ewangelion to wěrne nětkčagne kšeseczanstwo tež sa džeczi, pschetož dawa jim to najlěpsche a najpschihódnišche sa wutrobu a sa žiwjenje, mjenujy žiwjenja polnu wěrywuczbu na sakožku *Božeho* kłowa.

2. Swjate pišmo s *Boha* wupłodžene napišmo sbóžneho šewjenja pokasuje wutrobu hnutwajo a widomnje hrěch a sežehowki hrěcha, tola pať tež hnadu a jeje dawarja kaž tež brědki a pucze, so by pschewinycž mohł to sč a sakschijecž tu sbóžnosč.

3. W bibliskej stawisnje njedyrbisč na přenim městnje phtacž nahromadžene pschiklady a wobrašy sa kłodjenje w dobrých počinkach, ale studžen pšnacža njepowalnych wustajenjom *Božich*; psches to dyrbiš spšnacž, so je hrěch njedžat pschecziwo *Božej* dobrocžiwosčzi a njepokłuschnosč pschecziwo

jeho hwojatej woli a psches to by namolwjeny, so by hnadu we *Khrystu* sakschijal. To wusběhnyemy tež wošebje sa stawisny stareho testamenta.“

To ho tsi s tuch 9 pschijatych sakadow. Je wužitke, so ho kóždy wošebje s tutech tšjomi saběra niz jeno džeczi a schule dla ale tež hwoje dla. Tež dorocženyj je trěbny nětkle, pschezo saho do schule hič k bibliji.

Studnje.

„*Hdyž* ryjecze nowe studnje, dymi ho s tutech, kotrež pschodžischo woschewjecž dyrbja, knjertny powětr dželacžerjam napschecziwo.“

J. P.

„*To* hyn wjedžal! — *Hdyž* pať njedžiwajo na to, notu studžen rycž pomhach, njemyblach pschi tym na mnje ale na wschěch tuch, kotřiz ho lacžni po wodze wěcžneho žiwjenja!“ C. S.

„*Kóždy*, kiž pije tu wodu, temu ho saho picž chze, sčtóz ho pať teje wody napije, kotruž ja jemu dam, temu ho wěcžnje picž njeschze. Ale ta woda, kotruž ja jemu dam, ta budže we nim studnja teje wody, kotraž ho do wěcžneho žiwjenja žorli.“ Jan. 4, 13, 14.

S bliska a i daloka.

Wulka horzota, kotraž ludži, škót, rošliny, wschitko tšchesche, je tež czisčecžeske maschiny smotala, tak ho ho wopacžnosčje a smylki stajale. Stať dyrbi w poslednim czisčle na 131. stronje rěfacž: *Spiritistowo* a *theosophowo*; na stronje 130 je mēnjeny pschedbhda *berbskeho* knihowneho towarstwa wěšo kn. sarať *Sarjeń-Kwacžicžanski*.

Snadny, bohatty *Boži* desčecžil je huchotu nětk *Bohu* budž džat, sacžeril, s najmjenscha, kelkož wěmy, we wulkim džele *Lubizy*; tež s druhich kónzow *Sakškeje* czitachmy kamžnu swjebelazu powjesč. So je desčecžil, s najmjenscha w stronach mjes *Lubijom* a *Budyšchinom* bjes krupow, wohenjom a druhich schłodowanjom pschischol, je dalsche wulke *Bože* žohnowanje, sa kotrež ho ratať a zyla nasch lud dosč dodžakowacž njemóže. Tu a tam wschať kšchesche wot měšchčanow, kotřiz se želesnizy wulěsychu, so bychu nasche wšy a lěhy pscheběhali, to kłowo: „*Na, tajke pšheče wjedro!*“ abo „*Na, tajke a hinajsche wjedro!*“ Haj, ale mój luby, dyrbiš wjedžecž, so woni to hinať njewjedža. Jim to drje tež wjazy pomhanju njeje! Pschetož hdyž tute 6 wuhorjazych njedžel jich k lěpschemu spšnacžu dowjedlo njeje, drje jich tež ničzo druge k temu njedowjedže, a so by to hiščeje hōrje pschicž dyrbjało, psched tym chzyl *Woh* *Knjes* nať hnadnje swarnowacž. Hdyž ho sakdženu njedželu žnjowu džakny hwojedžen hwojecžili, je to byl pschi wschēm slym a studnym čažu jedyn wošebity a rjany hwojedžen wutrobnego wjekeleho džakowanja.

S *Pruskeje*. Pschi wólbach do hlowneje zyrkwineje shromadžisny (abo synody) w *Schlesyštej* po dwejoch listach wolachu. Dwe listče bēšchtej ho po prawom jenož tehodla postajitej, so by to do zyla jena wólba byla; wobej nještej potajkim s nekajkeho zyrkwinopolitiskeho abo drugeho stejnischcža pschecziwo hebi bylej. Staž ho woblicžili je ho jich s tuteju listow w *Schlesyštej* wuswolilo 21 fastupjerjow, a to 11 positifnych, 3 hrijedžneho stejnischcža a 5 liberalneho stejnischcža. S tutech 21 fastupjerjow pschicž na listu „*Bränsel*“ 13, a to 9 positifnych, 2 hrijedžneho a 2 lěweho stejnischcža; na listu „*Schäder*“ pschicž 8, a to 4 positifni, 1 hrijedžneho a 3 lěweho stejnischcža.

Listowanje. M. w Ba. sa 14. p. Tr. — S. w Al. sa 15. p. Tr.

Samolwity redaktor: sarať *Wyracž* w *Wokacžizach*. Czisčecž a naklad: *Ssmolerjec* knihicžisčecžetnja, sap. družstwo s wobmj. ruł. w *Budyšchinje*.